

РЕШЕНИЕ

№ 144

гр. Бургас, 11.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на четиринадесети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Илияна Т. Балтова
Десислава Д. Щерева

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Десислава Д. Щерева Въззивно гражданско дело № 20222000500212 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба, депозирана от ГР. Й. ГР., действащ със съгласието на баща си Й.М., представляван по пълномощие от адв.П., против решение № 48 от 18.03.2022 г. по гр.д №173/2021 г. на ЯОС, постановено при участието на ЗД“Бул инс“ АД като трето лице-помагач на ответника, с което „ДЗИ-Общо застраховане“ АД е осъдено да заплати на ГР. Й. ГР. сумата от 50 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, настъпили от ПТП на 04.06.2016 год., ведно със законната лихва за забава върху сумата, считано от 21.06.2021 година до окончателното ѝ изплащане и претенцията е отхвърлена над размера от 50 000 лв. до предявения размер от 100 000 лв.

Въззивникът обжалва решението в отхвърлителната част, моли за отмяната му и присъждане на пълния размер на претендираното обезщетение за неимуществени вреди, предявен като частичен - 100 000 лв. от общата сума от 125 000 лв., от която застрахователят доброволно е изплатил 25 000 лв., ведно със законната лихва от датата на завеждане на делото – 17.06.2021 год. до окончателното му изплащане.

Заявява се, че определеният с първоинстанционното решение размер на обезщетението е необоснован, не кореспондира на събраните доказателства и е крайно недостатъчен за репарирание на претърпените вреди. Сочи се, че посредством събраните доказателства е установено здравословното и емоционално състояние на ищеца и претърпените неимуществени вреди. Твърди се, че въззивникът ежедневно се сблъсква с преживяното, което се изразява в наличието на белези, представляващи обезобразяване на тялото. Сочи се, че от съдебно-медицинската експертиза е установено, че състоянието на въззивника не е възстановено напълно, че получените белези никога няма да бъдат заличени и ще останат видими до края на живота му. Поддържа се, че размерът на обезщетението, определен от ЯОС, не е съобразен с формираната съдебна практика и критериите за справедливост. Твърди се, че справедливият размер на обезщетението е 125 000 лв., от които на въззивника доброволно са изплатени 25 000 лв.

В срока по чл.263 ГПК е депозиран отговор от „ДЗИ-Общо застраховане“ АД, с който се изразява становище за частична недопустимост и неоснователност на въззивната жалба. Сочи се, че първоначално претенцията е била предявена за обезщетение в размер на 75 000 лв. и е увеличена на 100 000 лв. след изтичане срока на погасителната давност за вземането. Въпреки възражението на ответника за погасяване на вземането по давност, съдът допуснал увеличението и се произнесъл по тази част на претенцията, вместо да отчете нейното погасяване по давност. Твърди се, че изводите на ЯОС, с които е отхвърлено възражението за погасяване на претенцията по давност, са неправилни. Сочи се, че извънсъдебно пред застрахователя е поискано обезщетение в размер на 100 000 лв., изплатено е доброволно обезщетение в размер на 25 000 лв. и остатъкът от 75 000 лв. е поискан по съдебен ред, като няма никакви данни да е предприето увеличение на иска преди изтичане на петгодишната погасителна давност на 04.06.2021 год. Изразява се становище, че по тази причина въззивникът не би могъл да сезира въззивната инстанция по претенция, надвишаваща 75 000 лв. и тъй като е присъдено обезщетение от 50 000 лв., жалбата е допустима до размера от 25 000 лв., а за разликата от 25 000 лв. не може да бъде разгледана по същество. Моли се да се допусне разглеждане на въззивната жалба в частта ѝ до 25 000 лв., като се съобразят доводите за погасяване на част от вземането по давност, както и обстоятелството, че „ДЗИ-Общо застраховане“ АД няма

интерес от обжалване на решението.

По съществото на жалбата се изразява становище за липса на яснота и конкретика, евентуално – за неоснователност и необоснованост. Твърди се, че липсва оплакване за несъответствие на решението със събраните доказателства и че единственото оплакване е за занижаване размера на обезщетението. Твърди се, че от въззивника не се оспорва установеното в хода на производството пълно възстановяване на всички увредени органи и системи. Сочи се, че в опит да се обоснове по-висок размер на обезщетението, във въззивната жалба е поставен акцент върху получените от ищеца белези, но освен обективното им установяване, не са събрани доказателства за субективното отношение на пострадалия – страдание и/или срам.

Моли се жалбата да бъде оставена без разглеждане в частта, отнасяща се за претенцията над сумата от 75 000 лв. до 100 000 лв., като погасена по давност и недопустима, а в останалата част да се остави без уважение като неоснователна и недоказана.

Постъпил е отговор от ЗД“Бул инс“ АД – помагач на ответника, с който се изразява становище за неоснователност на въззивната жалба и се моли за потвърждаване на първоинстанционното решение.

С определение №244/08.06.2022 год. въззивната жалба е счетена за допустима и е внесена за разглеждане по същество.

Бургаският апелативен съд, за да се произнесе по жалбата, с която е сезиран, взе предвид следното:

Предявеният иск пред Окръжен съд Ямбол е с правно основание чл. на чл. 226, вр. чл. 223, ал. 1 КЗ (отм.) вр. § 22 и 23 от ПЗР на КЗ, в сила от 01.01.2016 год, тъй като от писмените доказателства е видно, че застрахователната полица за застраховка „гражданска отговорност“ на водача, признат за виновен по НОХД №301/2019 год. по описа на ЯОС, е сключена преди влизане в сила на действащия КЗ.

Производството пред Окръжен съд Ямбол е образувано по искова молба от Й. ГР. М., в качеството му на баща и законен представител на малолетния ГР. Й. ГР. (вече непълнолетен), против „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, за присъждане на обезщетение в размер на 75 000 лв. за претърпени от

въззиваемия неимуществени вреди – болки и страдания от телесни увреждания в резултат на ПТП от 04.06.2016 год., ведно със законната лихва върху главницата от датата на завеждане на иска до окончателното изплащане. Твърди, че в резултат на произшествието, допуснато от водача на застрахован при ответника лек автомобил, са му били причинени телесни увреждания – тежка съчетана травма със засягане на глава, гърди и долни крайници, протекла с клинично изявена картина на травматичен шок, довела до разстройство на здравето, временно опасно за живота; счупване на тялото на бедрената кост на десния крак с изразена дислокация на костните фрагменти, довело до трайно затруднение движенията на десния долен крайник за срок от пет-шест месеца и счупване на тялото на бедрената кост на левия крак с изразена дислокация на костните фрагменти, довело до трайно затруднение движенията на левия долен крайник за срок от пет-шест месеца; контузия на гръдния кош с рентгенологични данни за контузия на белия дроб и малък излив в левия костно-диафрагмален синус; белези по дължината на бедрата до нивото на колената; шок и психически страдания. Ищецът е поддържал, че отправил извънсъдебна претенция за изплащане на обезщетение от застрахователя, по която „ДЗИ-Общо застраховане“ АД е изплатило доброволно сумата от 25 000 лв. на 15.06.2021 год. Поддържал е, че реалния размер на дължимото му обезщетение за неимуществените вреди от деликта възлиза на 100 000 лв. и след приспадане на изплатените 25 000 лв. е определил цена на иска от 75 000 лв. В хода на първоинстанционното производство претенцията е била увеличена от 75 000 лв. на 100 000 лв.

В отговора си „ДЗИ-Общо застраховане“ АД е поддържал, че вина за произшествието имат и двамата водачи и съответно на това отговорността на застрахователите им следва да бъде разделена съобразно приноса; че пострадалият е допринесъл за настъпването на вредите, тъй като е пътувал без поставен предпазен колан или друга система за обезопасяване, както и че претенцията е погасена по давност.

По молба на ответника като трето лице-помагач е конституирано ЗД“Бул инс“ АД.

С обжалваното решение е присъдено обезщетение в размер на 50 000 лв., ведно със законната лихва от 21.06.2021 год., без редукия поради съпричиняване. ЯОС е счел, че пострадалият е пътувал без колан, но

стъпвайки на съдебно-медицинската експертиза е приел, че условия за настъпване на травмите са били налице и ако детето би пътувало с колан. Освен това поради възрастта му е счел, че не е имало законово задължение за поставяне на колан. Възражението за погасяване на претенцията с общата петгодишна давност е счетено за неоснователно, като съдът се е позовал на чл.3 т.2 от ЗМДВИП и чл.378 ал.9 от КЗ.

Претенцията е квалифицирана неправилно от ЯОС по чл.432 от КЗ, но това е без значение за допустимостта на съдебния акт, тъй като не е довела да нарушаване на процесуалните права на страните, до даване на неточни указания за правнорелевантните факти и тежестта на доказване.

Пред настоящата инстанция страните спорят единствено за размера на дължимото обезщетение, за наличие на основание за намаляването му поради принос от страна на пострадалия на осн. чл. 51, ал. 2 ЗЗД и погасяване по давност на увеличената част от претенцията в размер на 25 000 лв.

С акта на наказателния съд е установено, че на въззивника са били причинени три средни телесни повреди - тежка съчетана травма, протекла с клинично изявена картина на травматичен шок, довела до разстройство на здравето, временно опасно за живота; счупване на тялото на бедрената кост на десния крак с изразена дислокация на костните фрагменти, довело до трайно затруднение движенията на десния долен крайник за срок от пет-шест месеца и счупване на тялото на бедрената кост на левия крак с изразена дислокация на костните фрагменти, довело до трайно затруднение движенията на левия долен крайник за срок от пет- шест месеца. Освен тези последици от деянието, от двете заключения на съдебно-медицинската експертиза се установява, че пострадалият е получил контузия на белите дробове с малък излив в ляво, а при прегледа му са констатирани масивни, груби, видими с просто око и с неравни повърхности белези на двете бедра с дължина около 17-18 см., без тенденция да изчезнат. От заключенията и от медицинската документация е видно, че въззиваемият е бил приет на 04.06.2016 год. в ОАРИЛ Ямбол в състояние на травматичен шок, в съзнание. Изписан е на 06.06.2016 год. и е насочен към ортопедично отделение на „Еврохоспитал“ Пловдив за оперативно лечение. В делото липсват медицински документи от престоя му там, но от последващите епикризи, издадени съответно на 28.05.2017 год. и 06.07.2017 год. от същото болнично

заведение, се установява, че в двата долни крайника са били поставени метални остеосинтези, които са премахнати с две отделни операции около година по-късно. В съдебно заседание в.л.-д-р Ч. е посочил, че по твърдения на майката се е получило разместване на металните тела и се е наложило гипсиране на крайника, за което няма медицинска документация, но това е напълно възможно от медицинска гледна точка и не променя медико-биологичната характеристика на увреждането. Също в съдебното заседание вещото лице е заявил, че към днешна дата има възстановяване на крайниците и засегнатите органи и системи. Единственото необратимо увреждане според медицинското заключение е обезобразяването на тялото.

Със свидетелски показания е установено, че въззиваемият претърпял болки, страдания и неудобства от проведеното продължително лечение, нуждаел се изцяло от помощта на своите близки, тежко понесъл изолацията от средата и приятелите си.

Неимуществените вреди се обезщетяват от съда по справедливост, като в случая решението не е обжалвано от въззиваемия и е влязло в сила за присъдения размер от 50 000 лв. При определяне размера на обезщетението, съдът следва да отчете характера, вида и тежестта на нанесените телесни увреждания, продължителността на проведеното лечение, болките и неудобствата по време на лечението и възстановяването, психическата и емоционална травма от внезапното преживяване, възрастта на пострадалия и икономическите условия към момента на настъпване на деликта. Въззивникът е получил три средни телесни повреди, установени от наказателния съд, към които следва да се добави и още една – обезобразяване на крайниците по смисъла на т.12 от Постановление № 3 от 27.IX.1979 г., Пленум на ВС. Дали е налице увреждане под формата на обезобразяване е правен извод, до който съдът следва да достигне самостоятелно и в този смисъл не е обвързан от становището на вещото лице, дадено в допълнителното заключение. В случая обаче фактическите констатации на вещото лице сочат, че белезите са видими, обемни, груби и неравни, без тенденция към изчезване, достигащи почти до коленете, от което следва, че на въззивника е причинено обезобразяване на крайниците. Ниската възраст на въззивника към момента на произшествието предполага по-трудно справяне с болката, неудобствата и срама от белезите. Той е преживял поредица от операции – за поставяне и премахване на имплантите, по-късно е проведена и рехабилитация. От друга

страна, при определяне на обезщетението съдът отчете, че всички засегнати органи и системи са възстановени и единственото необратимо увреждане са белезите, които не влияят на функцията на крайниците. Съобразявайки горните обстоятелства и лимита на застрахователното покритие, индициращ икономическите условия към 2016 г., съдът намира, че за обезщетяване на неимуществените вреди на въззивника е справедлива и достатъчна сума в размер на 88 000 лв.

Възражението на въззиваемия за съпричиняване на вредите от пострадалия е основателно и доказано със събраните доказателства. Писмените доказателства и свидетелските показания установяват, че въззивникът е пътувал на задната седалка на автомобила без колан или друга система за обезопасяване и той, както и другите две деца, са изпаднали от автомобила след удара. Предприетото пътуване без колан или друга система за обезопасяване не се оспорва от въззивника. В основното заключение на в.л.Ч. се съдържа извод, че уврежданията са получени от механичното действие на тъпи и тъпоръбести предмети по механизма на удряне, притискане, сътресение, протриване, вкл. и при съприкосновението на тялото с повърхността на терена след изпадането му от автомобила. Същевременно, в заключението се съдържа предположение, че условия за получаване на такива увреждания са били налице и в двата варианта – както при поставен колан и оставане на детето в салона на автомобила, така и ако е било без колан. Основание за този извод се гради на факта, че за другите две деца, също изпаднали от автомобила, няма доказателства за такива тежки травматични увреждания като на въззивника, и на констатацията за тежки деформации по купето на колата. Изводите на вещото лице, че другите две деца не са получили толкова тежки увреждания, се опровергават от съдържанието на присъдата, според която на Б.К. са причинени пет средни телесни повреди, едната от които също тежка съчетана травма с временна опасност за живота, а на А.К. – две средни телесни повреди, едната от които счупване на пети шиен прешлен, т.е. и трите деца са получили тежки увреждания. Изводите на съда се формират не само въз основа на събраните доказателства, но също така и посредством опитните правила и тези на формалната логика. Напълно в противоречие с логичните и опитните правила е да се твърди, че изпадането от автомобила може да причини по-малко вреди от оставането на пострадалия вътре в купето – това би обезмислило изцяло

системата за обезопасяване чрез колан, чиято цел е именно да задържи тялото към седалката и да предотврати изпадане в движение. Предположенията на вещото лице, че пострадалият би могъл да получи такива увреждания и без колан, не се кредитират от настоящия съд и въззивната инстанция приема, че предприетото пътуване без колан или друга система за обезопасяване обективно е допринесло за настъпването на вредите. Приносът на пострадалия, съпоставен с този на виновния водач, е значително по-малък - А.К. е допуснал множество тежки нарушения на правилата за движение по пътищата, от които е последвал сблъсък с друго превозно средство, ето защо приносът на въззивника се определя в размер на 10% и след редукция обезщетението придобива размер от 80 000 лв. От този размер следва да се приспаднат доброволно изплатените 25 000 лв. и в полза на въззивника да се присъди обезщетение в размер на 55 000 лв.

Неоснователни са доводите на въззиваемия, че претенцията е погасена по давност за увеличения размер от 25 000 лв. Действително увеличението е предприето след изтичането на общия петгодишен давностен срок, който спрял да тече за времето на извънредното положение, обявено със ЗМДВИП. Исковата претенция обаче е предявена на 21.06.2021 год., в рамките на срока, и по арг.от чл.116 б.„б“ от ЗЗД и възприетото в т.1 от ТР №3/22.04.2019 год. по т.д.№3/16 год. на ОСГТК ВКС, давността за вземането, включително и за увеличената част, е прекъсната с исковата молба и е спряла да тече докато трае исковият процес, защото пред съда е заявено цялото спорно право, без да е посочено, че се предявява частичен иск.

Крайните изводи на двете инстанции не съвпадат напълно и това налага решението на Ямболския окръжен съд да бъде отменено в частта, в която претенцията е отхвърлена над размера от 50 000 лв. до размера от 55 000 лв. и да се постанови друго, с което в полза на въззивника се присъди допълнително обезщетение от 5000 лв., ведно със законната лихва от датата на предявяване на претенцията, в какъвто смисъл е искането на страната. В останалата част решението следва да се потвърди.

Въззивникът е поискал да му се присъдят разноски, но не е представил доказателства за реално извършване на такива. Въззиваемият е поскал присъждане на юрисконсултско възнаграждение и с оглед изхода на спора и осъществената защита против частично неоснователна въззивна жалба, му се

присъжда възнаграждение в размер на 150 лв., като се отчита, че по делото е подаден само отговор на въззивна жалба, без представителство в открито съдебно заседание.

На третото лице не се следват разноски.

Върху присъдения допълнителен размер на обезщетението следва да се определи държавна такса в размер на 200 лв.

Водим от изложеното Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №48 от 18.03.2022 г. по гр.д №173/2021 г. на ОС Ямбол в частта, в която е отхвърлена претенцията на ГР. Й. ГР., действащ със съгласието на баща си Й.М., против „ДЗИ-Общо застраховане“ АД за присъждане на обезщетение неимуществени вреди, настъпили от ПТП на 04.06.2016 год., над размера от 50 000 лв. до размера от 55 000 лв., като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „ДЗИ-Общо застраховане“ АД ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление ***, да заплати на ГР. Й. ГР. с ЕГН *****, действащ със съгласието на баща си Й. ГР. М., допълнително обезщетение за неимуществените вреди, настъпили от ПТП на 04.06.2016 год., в размер на 5 000 (пет хиляди) лева, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 21.06.2021 год. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение №48 от 18.03.2022 г. по гр.д №173/2021 г. на ОС Ямбол в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА ГР. Й. ГР. с ЕГН *****, действащ със съгласието на баща си Й. ГР. М., да заплати на „ДЗИ-Общо застраховане“ АД ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление ***, разноски пред въззивната инстанция в размер на 150 (сто и петдесет) лева.

ОСЪЖДА „ДЗИ-Общо застраховане“ АД ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление *** да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Апелативен съд Бургас държавна такса в размер на 200 (двеста) лева.

Решението е постановено при участието на ЗД“Бул инс“ АД.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчване на препис от него на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____